

Organizacje ochrony przyrody powinny mieć prawo kwestionować przed sądem plany urzędzenia lasu

Trybunał Sprawiedliwości ogłosił dziś, 2 marca 2023 r., wyrok w sprawie C-423/21 *Komisja przeciwko Polsce (Gospodarka leśna i dobra praktyka leśna)*.

W skardze skierowanej przeciwko Polsce Komisja sformułowała dwa zarzuty.

Po pierwsze, Komisja zarzuciła Polsce naruszenie przepisów dyrektywy 92/43/EWG ws. ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz dyrektywy 2009/147/WE ws. ochrony dzikiego ptactwa poprzez wprowadzenie do prawa krajowego przepisów (w szczególności art. 14b ust. 3 ustawy o lasach), zgodnie z którymi gospodarka leśna prowadzona w oparciu o dobrą praktykę nie narusza żadnych przepisów dotyczących ochrony przyrody na mocy ww. dyrektyw.

Drugi zarzut Komisji dotyczy braku możliwości zaskarżenia do sądu przez organizacje ochrony środowiska planów urzędzenia lasu. Niezapewnienie takiej możliwości jest, w ocenie Komisji, niezgodne z ww. dyrektywą 92/43/EWG, Kartą praw podstawowych oraz Konwencją z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

ROZSTRZYGNIECIE

W wydanym dziś wyroku Trybunał uwzględnił skargę Komisji.

Co do pierwszego zarzutu, Trybunał doszedł do wniosku, że wprowadzone do ustawy o lasach domniemanie, zgodnie z którym gospodarka leśna wykonywana według wymagań dobrej praktyki nie narusza przepisów o ochronie przyrody, **jest równoznaczne z umożliwieniem odstępstwa, w sposób ogólny, od przepisów wdrażających do polskiego prawa dyrektywy 92/43/EWG i 2009/147/WE**. Jest to nie do pogodzenia z nałożonym na państwa członkowskie obowiązkiem ustanowienia ścisłej ochrony gatunków zwierząt i ptactwa, jak również podjęcia działań dla ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Co więcej, w ocenie Trybunału, prawo polskie (w szczególności art. 14b ust. 3 ustawy o lasach) nie odpowiada określonym w ww. dyrektywach warunkom, które państwa członkowskie powinny przestrzegać, jeśli, na zasadzie wyjątku, zamierzają wprowadzić odstępstwa od rozwiązań przyjętych w prawie Unii.

Jeśli chodzi o zarzut drugi, Trybunał stanął na stanowisku, że plan urzędzenia lasu może odpowiadać pojęciu planu lub przedsięwzięcia, które choć nie są bezpośrednio związane z zagospodarowaniem terenu lub konieczne do jego zagospodarowania, mogą na ów teren w istotny sposób oddziaływać w rozumieniu dyrektywy 92/43/EWG.

Rodzi to konieczność umożliwienia wystąpienia do sądu z wnioskiem o zbadanie, **pod względem merytorycznym formalnym**, legalności planów urzędzenia lasu. Odpowiada to postanowieniom

konwencji z Aarhus, które przyznają członkom zainteresowanej społeczności dostęp do procedury odwoławczej przed sądem (lub innym niezależnym i bezstronnym organem powołanym z mocy ustawy). Trybunał przypomniał jednocześnie, że **dostęp do sądu musi**

1

spełniać wymogi jasności i precyzji i nie może być obwarowany dodatkowymi kryteriami (jak np. przesłanką zapobieżenia szkodzie, które może zostać wyrządzona w związku z bezprawnym oddziaływaniem na środowisko).

Tekst wyroku dostępny na stronie internetowej Trybunału.

[Dokumenty w sprawie](#)

UWAGA: Powyższe niewiążące streszczenie wyroku ma wyłącznie charakter informacyjny i zostało przygotowane na użytek mediów. W przypadku informowania o wyroku, w szczególności w przypadku cytowania, proszę opierać się wyłącznie na treści wyroku.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy

krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.